

Тыдзень Паняволеных Народаў

Прэзыдэнт Злучаных Штатаў Джонсан абвесьціў тыдзень, які пачынаўся 18-га ліпеня, Тыднем Паняволеных Народаў.

У звароце Джонсана да амэрыканскага народу гаварылася, што на падставе пастановы ўраду Злучаных Штатаў з 17-га ліпеня 59-га году Тыдзень Паняволеных Народаў будзе штогод адзначаць з паняволеным народамі съвету, якія змагаюцца за сваю нацыянальную свободу й незалежнасць.

У Чыкага

17 ліпеня 1965 г. з нагоды Тыдня Паняволеных Народаў адбылася вялікая

даў у буйших гарадох Злучаных Штатаў, Канады, Паўдзейнай Амэрыкі, а маскоўскай акупацыі. Тысячныя масы таксама ў Эўропе адбываюцца масавыя мітингі, у якіх працтваўнікі паняволеных народаў супольна з мясцовыми палітыкамі дэмантравалі сваю салідарнасць з паняволеным народамі съвету, якія змагаюцца за сваю нацыянальную свободу й незалежнасць.

Беларускі ўдзельнікі демантрацыі ў Чыкага

Прэзыдэнт адзначыў, што ўсе народы супраць маскоўскай антыкамуністичнай съвету імкнутца да свабоды й справядлівасці, але што гэтыя асноўныя права яшчэ не здзейсненыя, або аблежжаныя ў многіх частках съвету.

Джонсан падкрэсліў, што Злучаныя Штаты звязаныя забавязаннем абараніць прынцыпы незалежнасці, свабоды асобы й людзкой годнасці; таму народ і ўрад Злучаных Штатаў уважае сваім забавязкам падтрымаваць усе канструктыўныя дзеянія, якія спрыяюць дасліднину нацыянальнай незалежнасці і свабоды людзей ўсяго съвету.

Як і ў папярэднія гады, Джонсан заклікаў амэрыканскі народ адзначыць «тыдзень паняволеных народаў» адпаведнымі ўрачыстасцямі, у падтрымку спрападлівага імкненія ўсіх народаў нацыянальнай незалежнасці і свабоды ўсіх людзей.

у рамах Тыдня Паняволеных Наро-

дэманстрацыя падтрымкі паняволеных народаў у Чыкага. У супрацьстаянні да мінульых гадоў, калі падобныя дэмантрацыі адбываліся ў гарадzkім парку, сёлета адбыўся па галоўной вуліцы Стэйт стрыт у самым цэнтры 4-х мільённага места аграгады пад нацыянальных групах у магілёўчых народных касцюмах з сваім нацыянальнымі съяціямі, з мноством антыкамуністичных і антымаскоўскіх транспарантаў, вымогаючых свабоды для паняволеных народаў, звысімі маскоўскага калоніялізму, русыфікацыі, дэпартациі і г. д. Паход датынуўся ў аркестры, маляўнічыя рыдваны з антыкамуністичнымі макетамі, упрыгожаныя самаходамі з антымаскоўскімі кілчамі-лётунтамі.

Надвор'е было асабліва сонечнае ды спакойнае — як быццам сымбалізавала непахісную веру ўсіх паняволеных на-

ных вуліцаў Стэйт і Мэдісон дэмантрацыйны паход віталіз адумысна паставіўся на платформы высокія падтрымкі, якія ён выкладаў да вольнага амэрыканскага народу і дэманстрацыі. Прэзыдэнт ЗША Джонсан, кангрэсманы Д. Растикоўскі й Р. Пуцінскі, асабісты падтрымкі бурмістра м. Чыкага Джэк Райлі (бурмістр Дэйлі быў на паходах Стыўэнсона) ды выдатнейшыя падтрымкі ад паняволеных народаў. Ад падтрымкі бурмістра м. Чыкага Джэк Райлі з нагоды Тыдня Паняволеных Народаў былі Яго Дастайнасць Апостальскі Візытар для Беларускай Біскуп Часлаў Сіповіч і съяцяя Алег Міранович з Чыкага.

Пасля вялікага паходу ў цэнтры гораду каля слáўнай чыкскай фантаны Бакінам адбыўся вялікі амтымаскоўскі мітынг, дзе быў адчытаны пракламацыйны прапастырь Джонсан і бурмістра м. Чыкага Дэйлі з нагоды Тыдня Паняволеных Народаў. У абедзвюх пракля-

мачыях выказаная была станоўка воля амэрыканскага народу бараніць усе народы перад камуністичнай агресіяй, а паняволеные падтрымкаць на духу, што недалёкі той час, калі ён для іх наступніца дзень вызваленія.

Галоўным прамоўцам быў прадстаўнік прэзыдэнта Джонсона О'Конар, які, між іншым, казаў: «усе Амэрыканцы мінали агресію, што недалёкі той час, калі ён для народу паняволеных Масквой будуць вольныя, і што амэрыканскі прынцып самавызначынай народаў будзе ўведзены ў жыццё асноўна ўсіх народаў — вялікіх і малых».

Закранаочы сучаснай спробы камуністічнай апанаўцаў Плаўдзены Ветнам і Дамініканскую Рэспубліку, О'Конар падкрэсліў, што спыненне камуністичнай агресіі пры ўздеце ЗША ёсьць гарантія, што ў далейшым спынена будзе паняволеные народаў, апанаўцаў ужо камуністімі.

У такім-жа напрамку прамоўляў кангрэсман Пущінскі, які павядоміў, што ў Амэрыканскім Конгрэсе ствараецца адмысловы Камітэт для справаў паняволеных Масквой народаў, і што пытанне гэтага будзе мець у будучым большае падтрымкынне.

Ад імі паняволеных народаў прамоўляў праф. П. Лейніс, Латыш. Ён, між іншым, казаў: «Вялікім капіталам камуністічнай ёнці не вадородная бомба ці міжпланетная ракеты і спадарожнікі, але сусветная наўнасць і неразуменне большавіцкай тэкстыкі, стратэгіі і мэтай, да якіх імкніца міжнародныя гангстеры пад шыльдай камунізму. З хвілінай, калі гэтая ігнаранція будзе зламана, будзе спынена на заўсёды камуністичная агресія, а ён паняволеные народаў стануть дыхаць праўдзівай свабодай».

І далей: «Такому, галоўному заданню прадстаўніку паняволеных народаў было і ёнць» усведамляць заходнія народы і народ амэрыканскі, раскрываючы злачынныя імкнены камуністичнай клікі да сусветнай дамінанты пры дапамозе паняволенія, дыктатуры ды здушэння асобы чалавека».

У канцы мітынгу была зачытаная рэзоляюць, у якой ўсе паняволеные народаў, у тым ліку ў Беларусь, выказвалі заклік да вольнага амэрыканскага народу і да іншых заходніх народаў, ужыць усе магчымыя сродкі, каб паняволеных Масквой народаў адчуць на толькі спагаду, але каб мэтады гвалту і паняволенія былі прысычаны, і каб усе паняволеные народаў пабачылі ў амэрыканскіх народаў запраўднага абаронцу й вызвольніка.

*

Пры нагодзе вялікай дэмантрацыі ў Чыкага варта закранаць цікавыя рэфлексы, якія выплылі незалежна адволі Беларусу. Я маю на ўзве наша нацыянальнасць назоў. Даўши да таго, што амэрыканцы ў часе дэмантрацыі дали нам добрую школу адносна нашага нацыянальнага назову ў ангельскай мове

Сход Аддзелу ЗБВБ ў Брадфордзе

18-га ліпеня ў Беларускім Грамадзкім Доме адбыўся справа-здача-перавыбарчы Гадавы Сход сяброў Аддзелу Згуртавання Беларуса ў Брадфордзе. Адкрыты Сход і прывітаў прысутных старшыні Управы Аддзела сп. Інка Каласа. Ен падкрэсліў важнасць нацыянальна-грамадзкай працы на чужынне і заклікаў сяброў Аддзелу рабіць максімум выслугу для выканання свайго нацыянальнага абавязку.

З справа-здачаў аб дзеянасці ўступаючай Управы, адміністрацыі Беларускага Дому, кіраўніцтва Беларускага Юнацкага Клубу пры Аддзеле ЗБВБ было відаць, што за мінулую кадэнцыю была праробленая вялікая праца. Сход выказаў уступаючай Управе абсалютарызм з падзялкай.

Сп. Станіслаў Мак, растлумачыўшы важнасць прынадлежнасці да ЗБВБ як да грамадзка-палітычнай і дапамаговай арганізацыі, звярнуўся да прысутных Беларуса — несяброў арганізацыі — з закліком уступіць у ле. Шэсьць Беларусаў тут-же выплаўніла заяўку аб уступлені.

У вінку галасавання ў новую Управу Аддзелу былі выбраныя: Я. Каласа — старшыня, Ст. Мак — сакратар і кіраўнік Юнацкага Клубу, Ст. Гатоўка — скарбнік, Хв. Лемяшонак — сябру Управы і адміністратор Беларускага Грамадзкага Дому, А. Мучынскі — сябру Управы.

Сход закончыўся адсыпальнем беларускага нацыянальнага гімну.

Янка Крушына

— «Белорашча». Пайменна, у часе дэмантрацыі ў мітынгу, калі былі пералічаны народы-ўдзельнікі дэмантрацыі, на разу наш народ быў названы «Белорашча», але «Беларусь» або «Вайтрутрэйнія». Гэтак сама наша народ быў названы ў праклямады прэзыдэнта Джонсана і бурмістру Дэйлі. Гэта заўважыў адзін з ўдзельнікаў нашай групкі, кажучы: «Браты, даволі чмуціць маскоўскім «Рашча», чуецце, амэрыканцы нас вучыць, як траба нам сцерагчыся маскоўскай пасткі!». І запраўды, паклонікам «Белорашча» траба паважна задумачца, што маскоўская пастка ёнць нам на толькі небяспечная, але скіданая. Гэта зразумелі ўжо амэрыканцы (леші ад нас), ды выхыцерагающа нас мяшаць з «Рашча». Дык чаму не называцца нам проста па нашаму: «Беларусь»? Адначасова траба пашыраць і нашыя гісторычныя назовы: «Літва», «Крыўі».

У антымаскоўскай дэмантрацыі прымылі ўдзел сябры наступных арганізацыяў: Згуртавання Беларускай Моладзі ў Штаде Ілінойс, Згуртавання Беларуса ў штадзе Ілінойс і Беларуск-Амэрыканскай Нацыянальнай Рады ў Чыкага.

В. Панцэвіч

(Закапчыніс № 5-5 бач.)

Кампанія тымчасам разгулялася. Сылавала. Гудзела. Цалавалася. Корзюка, відаць, упадабалі. Да яго лезы і пыталіся, адкуль ён узяўся такі.

— Ты што-ж, напраўду, ці толькі так сабе?

— Мы яшчэ паглядзімо, наколькі хопіць у яго магніту. — А можа мы запішам яго ў гружчыкі?

— Не спяляйся надта.

На выглядзе вельмі дужыя чалавекі зінёй бочку з прылаўку і пратанцаваў з ёю пасярэдзіне карчмы. Сказаўшы, што піва ў ёй вельмі мала, паставіў на месца.

На парозе стаў міліцыянэр і за прылаўкам зноў зінёй зівілізіўся

На сэксунду прыціхлі гружчыкі.

— Дакуманты! — спакойна падыйшоў да Рамана міліцыянэр.

— Ніяма!

— Хадзем!

— А расплаціца за піва можна?

— Расплацішся! Забірай гроши і — хадзем!

Раман забраў з прылаўку гроши і паклаў у партманэ. Потым, адумайшыся, дастаў іх зноў і шпурлянью імі ў паветры. Расслупаўшыся, яны ўпала на цагляную падлогу.

— Я гатовы, таварыш міліцыянэр!

Грузчыкі началі падбіраць з падлогі гроши: адныя зь іх склаілі іх сабе ў кішэні, іншыя — на прылавак. Тады адзін зь іх дужы, што танцаваў з бочкай, у грэзнасці выпрастаўшыся, уладна скамандаваў:

— А汝 ні пакласці сюды вось! — і ён выставіў сваю шырокую далонь, выцягнуўшы руку наперад.

Ніхто ні меў адваты не паслушацца гэтага загаду. Зьбраныя гроши ён сіламоць упхнуў у кішэню Раманавых нагавін. Трох іх выйшла на вуліцу. Раманавы гроши спатрэбіліся міліцыянэр, а сам Раман быў свабодны.

Пачаўся халодны ахвочы дождж. Раман азіз у ваднай кашулі. Куды цяпер яму пададца? Быў у руках міліцыянера і той адпусціў. Не бяруць Корзюка, — мусіць, не падабаецца. Шкада! Я іду на іх, а яны адступаюць, не прыймаюць майго вікліку. Кепска я паступаю, значыць.

У сэрыи імгнення вырасла пастанова... Вось ён у манастыры. Валя хуценька апранаецца і ён імчыць зь ёю праз дождж да свае гаспадыні на кватэру. Валя дае яму цёплы, сухі святар. Гладзіць яго шчокі. Яму так прыемна, што Валіны сіхуяцца. Пальцы дакранаюцца да яго і выклікаюцца у ім ціхую буру пачуццяў. Валя бярэ яго за падборадавіч, прыўзімімае гравію і, сімляючыся, пытаетса, чаго яму не стае. Зынізу на яго глядзяць яе вочы і зацвітаюць сіннюю. Ен адказвае, што

яму цяпер добра, утульна й на холадна. Просіць яе маўчыць. Галава яго кладзеца на ейнія далоні і заплюшчанімі вачым

Інтэрв'ю з найнавейшым эмігрантам

(Працяг з 6-ай бач.)

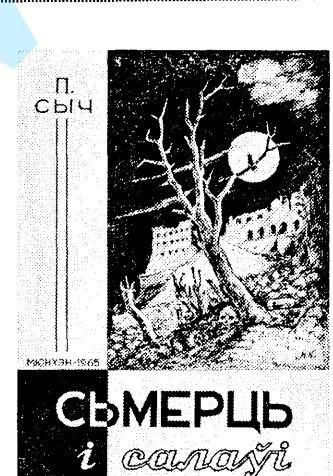
Апрача ўжо пералічанага, старшыня калгасу мае таксама прысядзібную дзялянку, толькі ня 30 сотак, як калгасынікі, а два або трэы разы больш, кароў, пару сывіней, курой, качак. Прышядзібную дзялянку старшыня апрацоўваюць калгасынікі, якім ён плаціць толькі тады, калі хоча у сваім дому ў абавязковую мае службу. Жонка старшыні ў калгасе не працуе, яна найчасцей лекар, настаўнік, бухгалтар.

Заступнік старшыні калгасу — гэта звязаныя сакратар мясцовай партыйнай арганізацыі. Ягоная жонка таксама ў калгасе не працуе: яна сядзіць дома. А калі працуе, дык толькі агравонам, за тэхнікам, бухгалтаром. Людзі, якія займаюць гэтыя становішчы, падобна як старшыня і ягоны заступнік, атрымліваюць у месяц 80-100 рублёў.

Увесну як толькі пачынаеца пасяўная кампанія, кожная калгасная сям'я стараецца ў першую чаргу засадзіць прысядзібную дзялянку, а кіраўніцтва калгасу засядзе на чале з старшынёй робіць усё, каб у першую чаргу засяць і засадзіць калгасныя палі і сваі ўласныя прысядзібныя дзялянкі. Старшыня, ягоны заступнік, паляводы і брыгадзіры ад усходу да заходу сонца бегаюць па палі і гоняць калгасынікі ўз іхных прысядзібных дзялянках на калгаснае поле. Пры гэтым часта зьбіаюць калгасынікі, асабліва ўдовай, якіх яны найменш баяцца. Бывае і так, што, калі ўжо прысядзібныя дзялянкі калгасыніка засаджаная, праз месяц або два кіраўніцтва калгасу пастаўнаўле заараць прысядзібную дзялянку і пасяць калгасны аўб'е або ячмень. Новай прыватнай дзялянкі сям'і не даюць. Пастаўнай кіраўніцтва калгасу сям'я пазбаўляеца правоў калгасыніка на год або дзвін. Калі гарод такога калгасыніка знаходзіцца каля ягоноў дому, дык пакідаюць калі яго толькі сцежку шырэйнай 60 сантиметраў, каб сям'я магла выйсці на калгасную вуліцу. Але такая сям'я мае звычайнай некалькі курой, якія не разумеюць калгасных законаў — таго, што хадзіць можна толькі на вуліцу і толькі па вузенькай сцежцы. Калі куры параджаюць забароненую прастору, прыходзіць з палаўнічай стрэльбай палявод і распраўляеца з «рабаўнікамі дзяржаўнай маесмысці». Ня доўга лубусца палявод сваёй перамогай над курамі, бо хутка зьяўляеца гаспаднія з дзесяткамі пракліццяў на ягоны адрас; выказываючыя салідарнасць падарпелай сям'і, зъбираючы суседзі, і палявод хуткі «зывівецца» з «полі бок», пакідаючы на ім сваіх пёрыстых ахвяраў. Але дзень толькі пачынаеца, і палявод чакае яшчэ шмат такіх і падобных «бабёў». Весь ён сустракае на вуліцы калгасыніка, які ясе вязку сена або саломы — ясе ў свой двор. Ніякі паперы ад кіраўніцтва калгасу ён на мае. Палявод або прымушае калгасыніка аднесці вязку на калгасны двор, або развязае справу больш «дэмакратычна» — калі ягонаў на бугульку самагонкі пад умовай, што ў выпадку патрабы яны абвода заявіць: «У гэты дзень мы наагуру на бачыціся».

Калі калгасыніку патрабныя конь, ён зъвіртаеца да брыгадзіра, які заўсёды мае добра гана, хоць рэшта калгасных коней ледзі ногі ціягаюць і ўвесні шмат з іх здыхае з голаду. У Беларусі вельмі рэдка сустракаюцца такія калгасы, у якіх камоў для жывёлы ханае на ўесь год. Найцажэйшы час — гэта сакавік, красавік і першыя палавіна траўнія. Калі ўвесень падлічваюць запасы кармоў, дык усе вялікія аптымісты: хопцікі, маўляў, на ўсю зіму, а то і на паўтары. У пачатку зімы даглядчык і кожная дзярка стараецца, каб дагляданыя імі каровы давалі больш малака. Сена наўкаюць каровам столькі, што калі ўвойдзеш у кіраўнік, дык ад ляжачай каровы толькі рогі тырчыць з сена. Якасьць сена, праўда, вельмі нізкая і ад павалічынных колькасці яго надое малака рэдка значна павышаюцца. Закладаюць таксама сілас, але вельмі мала. І калі зімой адкрываюць сіласныя ямы, дык бальшыня сіласу саспята ў няпрыгодную на корм.

Амаль штогоду ў шматлікіх калгасах Беларусі да каніка сакавіка пачынаеца крэйзіз з кармамі. Калгасы пазычайць сена і іншыя кармы ў іншых калгасах, калі такія ёсць на адлегласці 200-300 кіляметраў. Звязаныя калгасныя кіраўніцтвы ханаюцца за больш «простыя спосаб: Брыгадзіры і паляводы на чале із старшынём ходзяць па вёсцы і праўляюць, якія запасы кармоў маюць калгасынікі для сваіх кароў. І ня толькі праўляюць, а проста сілай забираюць у калгасыніку пэўную частку іхных запасаў, а могуць, як кажуць у народзе, «выграбіць пад чистую». Калі ў гэтыя мачгычамасці выграбіваюцца, кіраўнікі пачынаюць здымыя саламяніны стрэхі з хлвоў калгасыніку, які

УВАГА!

У Выдавецтве «Бацькаўшчына» выйшлі з друку асобнай кніжкай успаміны Пётры Сыча пра бай пад Монте-Касыно

СЪМЕРЦЬ І САЛАУІ

Успаміны гэтыя друкаваліся ў нашай газэце, але раптоўнае съмерць аўтара не дазволіла яму іх закончыць. Таму заканчэнне, а таксама Прадмову да кніжкі, напісану д-р Жук-Грышкевіч.

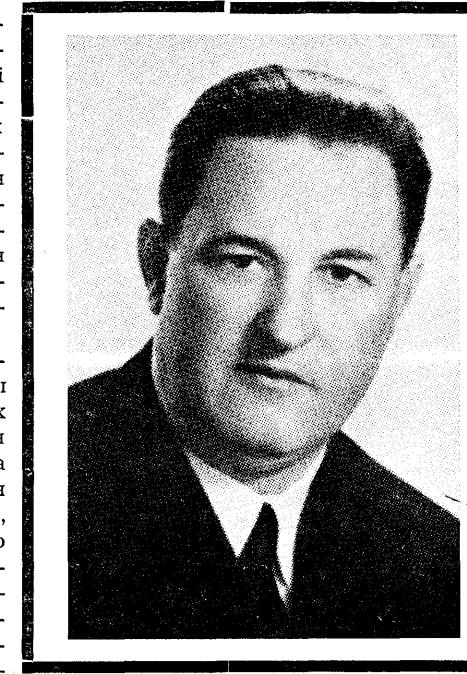
Выданыне сфінансаванае ўдавой аўтара, спадарынія Эльзай Сыч. Звязтаеца з заклікам да быльших сяброў аўтара й да ўсяго беларускага прыслылаць замоўлены на кнігу, каб гэтым спрычыніцца хоць да частковага пакрыцця кошту выданыня.

Замоўленыні просім прысылаць на адрес Выдавецтва «Бацькаўшчыны».

Кніжка каштует паўтара даліра ці раўнавартасць гэтай сумы ў валюце іншых краін. Гроши слашь на адрес:

Elisabeth Sycz, Konto: 61/31361, Deutsche Bank, München, Germany

Святой Памяці Ксёндз Др. М. Маскалік

1-га жнівеня 1965 году адышоў у Вечнасць

МАЦЕЙ ДУРЭЙКА

доўгагадовы вернік і супрацоўнік Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы, сябра Згуртавання Беларусаў у Вілікабрытаніі, скратар Аддзелу ЗБВБ ў Манчэстры. Выкаюваючы шчырыя спачуваныя сімейцы, з глыбокім сумам паведамляе

Царкоўны Камітэт БАПЦ і Управа Аддзела ЗБВБ ў Манчэстры, Ангельшчына.

Св. Пам. М. Дурэйка

У нядзелю 1-га жнівеня нечакана памёр Мацей Дурэйка. Нябожчык пакінуў жонку і двое дзяцей, і имат добрых сябров і супрацоўнікаў.

Мацей Дурэйка нарадзіўся на Віленшчыне ў сялянскай сям'і. Вучыўся ў Віленскай Беларускай Гімназіі, але пасля съмерці бацькі быў змушаны перацяпніць на ваканцы і заняцца бацькавай гаспадаркай.

Падчас Другога сусветнага вайны Мацей Дурэйка служыў у польскай арміі, з якое трапіў у савецкі палон і быў вывезджаны ў Сібір. Ратуючыся ад катагрі, ён ўступае ў арганізацыю на савецкай тэрторыі польскай вайсковыя аздэллы, праходзіць у Беларускую студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, праводзіць душапасырскую працу сярод Беларускага студэнцкага Саюзу. Пасля студыяваў у Нямеччыне, дзе ён быў высьвеченны на саветыара. У часе другога сусветнага вайны айцу Маскаліку давялося пабываць у концлагеры. Пасля вайны заставаўся ў Заходній Нямеччыне, правод